

46.4

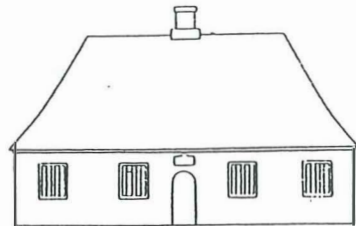
HVIDOVRE

Lokalhistoriske Selskab

2650 Hvidovre

HVIDOVRE
LOKALHISTORISKE
SELSKAB
RÝTTERSKOLEN
HVIDOVRE KIRKEPLADS 1
2650 HVIDOVRE
TELEFON 31 47 34 44

13.ÅRGANG NR.4.oktober 1995.

INDHOLD

Udgiver:
Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.
Rytterskolen
Hvidovre Kirkeplads 1
2650 Hvidovre
Telefon :31 47 34 44.

Der vil være enkelte artikler, der relaterer til vort forsidebillede og bagsidebillede.

Ligeså vil der være artikler, der er indsendt af vore medlemmer.

Redaktion:
Dan Olsen ansvarshavende redaktør.
Ejgil Jørgensen
Kjeld Jørgensen

Historiens Hus Hvidovre
Alarmplassen 3
Avedørelejren
2650 Hvidovre

Eftertryk tilladt mod tydelig kildeangivelse.

Artikler og oplysninger af lokalhistorisk art modtages gerne til eventuel optagelse i bladet. Anonyme henvendelser besvares ikke.

Post skal sendes til vor adresse på Rytterskolen.

Hvidovre Kommunes Lokalhistoriske Arkiv Medborgerhuset
Hvidovrevej 280 2650 Hvidovre
Tlf. 36 39 21 80
Åbningstid: tirs - onsd kl. 13-16
torsd. kl. 16-19

ISSN nr. 0902-3046

Artikler:

På side 3 kan i læse om resultatet af lokalplan nummer 435.

Poul Sverrild fortæller om forarbejdet med kultur by 96 projekt, med navnet "Rejse mod lys og luft" læs side 4 og 5.

På side 6 fortæller vi om årets sidste fire foredrags aftener.

Midtersiderne er til at tage ud, de indeholder indkaldelse til vor generalforsamling.

Siden sidst er på side 11.

Forsiden:
Svend Bruun's villa bliver vættet.

Bagsiden:
Det får vi i stedet.

Af Dan Olsen.

Lokalplan 435 behandler et område på hjørnet af Avedøre Havnevej og Kettevej. Hjørneområdet er optaget af et kommunalt ejet vandmålerbygværk (drikkevandspumpestation), men fra Kettevej nr.3 til 13 er der nu åbnet mulighed for opførelse af en butiks og restaurationsbygning. (læs Netto og Mac Donald.red) Planen sikrer også, at der bliver gode tilkørselsforhold med parkerings muligheder. På Lokalhistorisk Selskabs bestyrelsesmøde mandag den 9 oktober talte vi om, at undertegnede tirsdag morgen den 10 oktober kørte ud for at fotografere Gartner Svend Bruun's villa, og da jeg ankom til Kettevej nr. 3, var der 2 store gravemaskiner i gang med at vælte den gamle villa.

Det var lidt af et chok, da jeg var kommet for at få et billede af den gamle villa, medens den endnu var hel og i præsentabel stand. Nå, vi går ikke ind for, at alt skal gemmes, fordi det er gammelt (og smukt), det er tiden mere eller mindre løbet fra, vi ser mere på, hvad vi får i stedet, om det er til gavn for borgerne i vor by, eller om det nu atter er en fejlbedømmelse der skal betales af hvem? Billedet, der pryder vor forside er, hvad vi må trøste os med denne gang. Der er i hvert fald bevægelse i det. Nu vil jeg gerne efterlyse, om nogen er i besiddelse af et billede af villaen i dens velmagtsdage, det vil vi gerne låne til af-fotografering og levere det uskadt tilbage.

Hvidovre er ikke en selvstændig republik, men ...

Dette citat fra Københavns Amtsråd fra 1920-erne er valgt som titel på den store udstilling, som skal finde sted på og forhåbentlig omkring Rytterskolen i perioden fra 10. maj til juni 1996.

Udstillingen, som Lokalhistorisk Arkiv arrangerer i samarbejde med Københavns Amtsmuseumsråd, er et kulturby 96 projekt. Det samlede projekt har titlen "Rejse mod lys og luft" og omfatter i alt 5-6 udstillinger, der sættes op forskellige steder i Københavns Amt.

Udstillingerne skal tilsammen belyse forstadsudviklingen omkring København fra 1700-tallet til i dag. Hvidovres udstilling dykker ned i 1920-erne, hvor vi var på avisernes forsider på grund af den ukontrollerede og ulovlige byudvikling.

Vores udstilling kommer til at omfatte en tableau-udstilling i

Rytterskolen, forevisning af lyd/ diashow og film.

Men Arkivet håber, at det yderligere vil vise sig muligt at udstille et autentisk 1920-er lysthus af den type, hvor op mod 50% af kommunens befolkning en overgang boede ulovligt.

Det er en bevaringsopgave, der er vigtig, og det er på høje tid, vi tager hånd om den. Denne turbulente tid, hvor Hvidovre under bolignødens store pres bevægede sig fra at være sommer- og gartneriland til at være en boligforstad til København, er nok den mest unikke periode i vores bys historie.

Til udstillingen får vi brug for så mange genstande fra 1920-erne, som vi endnu kan skaffe. Jeg skal derfor benytte lejligheden til at opfordre medlemmerne til at kikke efter, om de har ting, køkkeninventar, petroleumslamper, møbler, eller andet, som har været brugt i Hvidovres lysthusperiode i 1920-erne.

Det samme gælder naturligvis billeder fra Hvidovre fra den tid. Vi har mange billeder i arkivet, men der må være gemt langt flere. Om billeder og genstande blot er til låns, eller om de bliver overdraget til arkivet til bevaring for eftertiden er ikke så væsentligt.

Det bevarede lysthus skal jo helst være møbleret i udstillingspe-

rioden.

Det er Lokalhistorisk Arkivs største udstillingssatsning nogen sinde, så det er vigtigt, at udstillingen bliver så fyldig og solidt funderet, som muligt. Det skal også lige nævnes i denne forbindelse, at vores lokale udstilling sammen med de øvrige udstillinger efter planerne skal samles til én stor udstilling på Nationalmuseet i Brede.

Og der vil vi også gerne kunne markere os med en udstilling, der på jysk "ikke er så ringe".

Lokalhistorisk Arkiv vil senere vende tilbage til denne sag med opfordringer til at bidrage til udstillingen, men også med opfordringer til at deltage i arbejdet med at tage mod de forhåbentlig mange gæster i udstillingsperioden.

En enkelt Efterlysning vil jeg bringe allerede nu:

Er der nogen, der kan huske dette sygekasseskilt, og som kan datere det til enten 1920-erne eller 30-erne?

Udstillingen kræver, at Rytterskolen i en periode lukkes for andre aktiviteter, men til gengæld er det en realistisk forventning, at udstillingen vil trække flere tusinde mennesker til.

I øvrigt bliver udstillingens åbning, fredag d. 10. juni markeret med en stor 1920-er fest på Hvidovre Torv, som Hvidovre Kulturråd vil stå for.

Poul Sverrild

Hvidovre Lokalhistoriske Arkiv

og

Lokalhistorisk Selskab

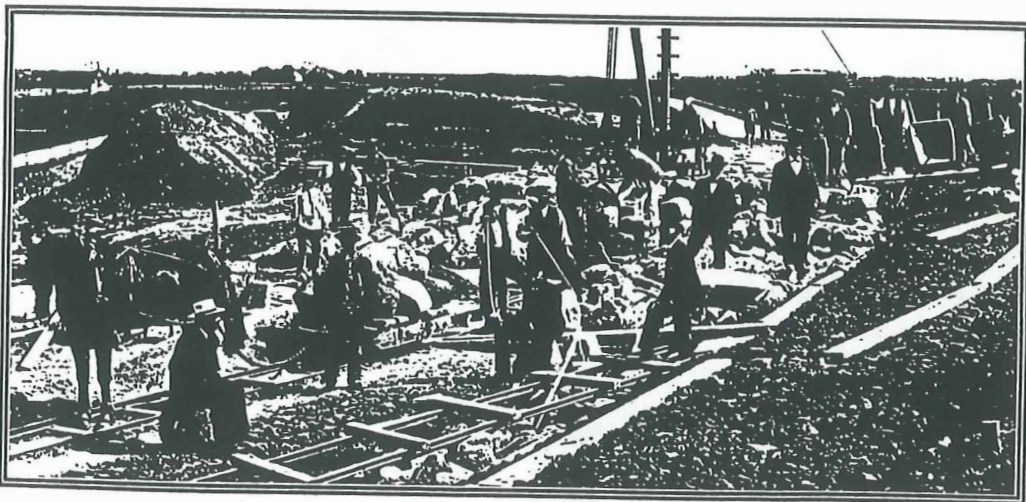
indbyder medlemmerne til fire foredragsaftener

Billeder fra Hvidovre

Arkivar, Poul Sverrild

fører an på strejftog gennem det Hvidovre, der var,
og det, der er.

Med billeder, kort og film skal vi med på 100 års
krydstog i kommunen

Cafeen på Medborgerhuset kl. 19.30

Hvidovrevej 280

Mandag d. 23.oktober Mandag d. 30.oktober

Mandag d. 20.november Mandag d. 27.november

Tilmelding på Rytterskolens telefonsvarer 31 47 34 44

**Indkaldelse til
Hvidovre Lokalhistoriske
Selskab's
Generalforsamling
Mandag den 13 november
kl. 19³⁰
I Bibliotekscaféen
Medborgerhuset
Hvidovrevej 280**

Efter generalforsamlingen vil der blive vist
en amatør videofilm om selskabets udflugt til
Lejre forsøgscenter i Hertadalen den 27 Maj.

Der vil også være lodtrækning om sponsorpræ-
mier blandt de medlemmer der i årets løb har
skaffet et nyt medlem til selskabet.

Der serveres kaffe eller the med kage for
kr.10.-

med venlig hilsen Bestyrelsen.

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.

Indkaldelse til GENERALFORSAMLING.

Mandag d.13.november kl.19³⁰ i Bibliotekcaféen
Hvidovre Lokalhistoriske Selskab afholder sin
16'ordinære generalforsamling. Dagsordenen er
ifølge vedtægterne som nedenstående.

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
- 2a. Arkivets beretning.
3. Fremlæggelse af revideret regnskab.
4. Fastlæggelse af kontingent.
5. Behandling af indkomne forslag
6. Valg af bestyrelsesmedlemmer/suppleanter
Der skal vælges 3 bestyrelsesmedlemmer og en
suppleant for 2 år.
På valg er Dan Olsen, Eigil Jørgensen,
Esther Hansen og Per Hansen.
7. Valg af revisor og revisorsuppleant
Revisor og revisorsuppleant vælges for 1 år.
På valg er Esther K.Pedersen og J.C.Nielsen
8. Eventuelt

Tag ud sider.

Bestyrelsen.

Formand Dan Olsen Spurvehøjvej 17.stv
tlf: .36 78 86 42

Næstfmd. Kjeld Jørgensen Kløverprisvej 48.
tlf: .36 75 20 91

Kasserer Eigil Jørgensen Hvidovrevej 98 C.
tlf: .31 47 00 58

PR. sekretær Viggo Noach Arn.Niels.Bvld.163²
tlf: .36 78 29 99

Best.medl. Inge Larsen Berners Vænge 7²
tlf: .36 78 47 36

Best.medl. Hans Chr.Thomsen Kløverprisvej 7
tlf: .36 75 99 47

Best.medl. Ester Hansen Hovedstensvej 22² tv.
tlf: .36 78 06 61

1.suppl. Per Hansen Grenhusene 26.
tlf: .31 49 24 70

2.suppl. Erling Groth Ege Alle 41
tlf: .36 78 25 11

Revisor Ester K. Pedersen Tavlekårsvej 122
tlf: .36 78 23 98

Rev.suppl. Jens-Chr.Nielsen Kløverprisvej 26
tlf: .36 75 13 86

Sekretariatsudvalg: Inge Larsen, Ester Hansen
Redaktion: Kjeld Jørgensen, Eigil Jørgensen
Redaktør: Dan Olsen

NB!!! Post bedes sendt til Rytterskolen
Hvidovre Kirkeplads 1. 2650 Hvidovre.

Skaf et nyt Medlem

og

vind en præmie.

I lighed med tidligere år håber vi at vore medlemmer vil hjælpe os med at skaffe nye medlemmer til selskabet.

Hvorfor ikke fortælle et familiemedlem eller gode venner om lokalhistorisk selskabs mange arrangementer - måske får de lyst til at deltage! Hvis du kender en, der gerne vil være medlem - ring til et af vore bestyrelsesmedlemmer (tlf.nr. i bladet) eller få et girokort f.eks. ved en foredragsaften.

Udfyld kortet med det nye medlems adresse, post det - eller aflever det til et bestyrelsesmedlem. Husk også at påføre dit eget navn, så vi kan se hvem der skal deltage i lodtrækningen om præmier - udsat af vore flinke sponsorer.

Nye medlemmers kontingent vil dække resten af 1995, hele 1996 helt frem til februar 1997.

Kontingentet er kr.80,- pr. år - dog kun kr. 50,- for pensionister.

Ud over at kunne deltage i alle vore arrangementer, får alle medlemmer mindst 4 gange årligt tilsendt vort medlemsblad. Her vil være artikler og billeder af lokalhistorisk art, samt naturligvis meddelelser om vore arrangementer m.v.

PS Hvis enkelte af vore medlemmer evt. ikke modtager vort blad, venligst underret undertegnede så vil problemet blive løst hurtigst muligt. M.v.h. Eigil Jørgensen Kasserer
telefon 31 47 00 58.

Siden sidst.

Mandag den 18. September på vor foredrags aften, havde vi besøg af Svend Olsen fra Brønshøj, Husum og Utterslev Lokalhistoriske Selskab. Svend Olsen fortalte frisk og frejdigt om de gamle tider i Brønshøj og omegn på en meget underholdende måde. Tak for det.

Svend Olsen.

Den 4. Oktober var der atter åbent hus i vor gamle Rytterskole.

Det var en stor glæde at så mange bakkede op om dette arrangement, hvor vi viste en film om Hvidovre kommune fra 1979.

Filmen var optaget for kommunen, og den viste hvordan det var at være Hvidovre borger for 17 år siden.

Der blev afleveret en del arkivalier til os, det var især gamle fotos men også et gammelt brev fra før århundredeskiftet. De er nu afleveret til arkivet, der sørger for den videre registrering af disse ting.

Vi havde i alt besøg af 33 personer.

Skaf et nyt Medlem

og

vind en præmie.

I lighed med tidligere år håber vi at vore medlemmer vil hjælpe os med at skaffe nye medlemmer til selskabet.

Hvorfor ikke fortælle et familiemedlem eller gode venner om lokalhistorisk selskabs mange arrangementer - måske får de lyst til at deltage! Hvis du kender en, der gerne vil være medlem - ring til et af vore bestyrelsesmedlemmer (tlf.nr. i bladet) eller få et girokort f.eks. ved en foredragsaften.

Udfyld kortet med det nye medlems adresse, post det - eller aflever det til et bestyrelsesmedlem. Husk også at påføre dit eget navn, så vi kan se hvem der skal deltage i lodtrækningen om præmier - udsat af vore flinke sponsorer.

Nye medlemmers kontingent vil dække resten af 1995, hele 1996 helt frem til februar 1997.

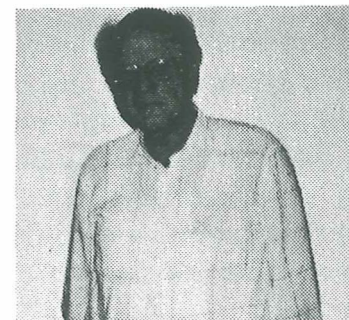
Kontingentet er kr.80,- pr. år - dog kun kr. 50,- for pensionister.

Ud over at kunne deltage i alle vore arrangementer, får alle medlemmer mindst 4 gange årligt tilsendt vort medlemsblad. Her vil være artikler og billeder af lokalhistorisk art, samt naturligvis meddelelser om vore arrangementer m.v.

PS Hvis enkelte af vore medlemmer evt. ikke modtager vort blad, venligst underret undertegnede så vil problemet blive løst hurtigst muligt. M.v.h. Eigil Jørgensen Kasserer
telefon 31 47 00 58.

Siden sidst.

Mandag den 18. September på vor foredrags aften, havde vi besøg af Svend Olsen fra Brønshøj, Husum og Utterslev Lokalhistoriske Selskab. Svend Olsen fortalte frisk og frejdigt om de gamle tider i Brønshøj og omegn på en meget underholdende måde. Tak for det.

Svend Olsen.

Den 4. Oktober var der atter åbent hus i vor gamle Rytterskole.

Det var en stor glæde at så mange bakkede op om dette arrangement, hvor vi viste en film om Hvidovre kommune fra 1979.

Filmen var optaget for kommunen, og den viste hvordan det var at være Hvidovre borger for 17 år siden.

Der blev afleveret en del arkivalier til os, det var især gamle fotos men også et gammelt brev fra før århundredeskiftet. De er nu afleveret til arkivet, der sørger for den videre registrering af disse ting.

Vi havde i alt besøg af 33 personer.

Bog anmeldelse.

Af Dan Olsen.

Forfatteren af denne bog er en kendt Hvidovre-borger, der i en årrække har været leder af Hvidovre kommunes trykkeri. At han også magter det skrevne ord, beviser han med udgivelsen af denne pragtfulde bog, en bog, der gnistrer af vid og livsglæde og en god og sund latter.

Nu ved mange at forfatteren er Leif Rasmussen. Bogens titel: Georg sagde "Hug en kage!"

Den handler om at være barn i et københavnsk arbejderhjem i tiden omkring 2. verdenskrig, en tid jeg selv har oplevet, og på den samme Bispebjerg skole, der omtales i bogen, og jeg genkender specielt gymnastiklæreren, en væmmelig fyr ved navn Poul Jørgensen, han svippede os i røven med sit spanskrør, hvis vi ikke kom over bukken i første forsøg.

Nu vil jeg skrive et par vendinger fra bogen, læs her: Om det første møde med det modsatte køn: Har jeg været en 3 eller 4 år, da jeg stod bag et plankeværk sammen med en lille pige på min egen alder? Først tog jeg mine bukser ned og viste min tissemand frem, så tog hun sine bukser ned og viste sin numse frem, for den var jeg mere interesseret i, for HUN havde jo ikke "noget" foran. Nu vil jeg ikke afsløre mere om den spændende handling, køb den og læs den.

Den er også en god gave (julegave) til den der kan lide et godt grin, eller som selv har oplevet denne spændende tids-epoke.

Bogen er udgivet på Strandbergs forlag og den kan købes ved henvendelse til Leif Rasmussen eller Dan Olsen. Pris kr. 75.-

Svend Bruun var ikke en Hr.Hvemsomhelst. Medens hans villa er ved at blive jævnet med jorden, vil vi her

skrive lidt om denne spændende og driftige person der i en lang årrække fra 1900 til 1933 med flere udvidelser undervejs, drev handelsgartneri i Brøndbyvester strand fra gl.Køgevej i syd til Kettevej i nord, i alt 5 hektarer med sort sandmuld.

Svend Bruun blev født den 14 juli 1872 på Bernstorff som søn af slotsgartner Fritz Theodor Bruun (18/11-1835 - 19/9-1906).

Svend Bruun kom i gartnerlære på Bernstorff og derefter tog han havebrugseksamen på Landbohøjskolen 1893 med første karakter. Senere ophold på fremragende gartnerier i England og Belgien 1895 - 96 - kom hjem og blev undergartner på Bernstorff 1896 - 1900, hvorefter han startede for sig selv i Brøndby Strand.

Senere blev dette gartneri centrum for hele egnens gartneridrft. Gartneriet var efter datidens normer en meget stor arbejdsplads, med 1 bestyrer, 18 medhjælpere, 15 elever, 10 arbejdsmænd, 12 havekoner og 2 torvekuske. Gartneriet bestod af 67 huse i blokke samt 200 bænke, således at der i alt var 3 hektarer

Svend Bruun.

under glas. Den ene blok alene er på 3000 m² og den anden på 2500 m².

Et stort magasin blev bygget i 1933. Hovedkulturerne var vindruer, tomater, meloner, begonia poinsettia, nelliker.

Alene af nelliker er der 30 huse. Endvidere dyrkes der krysantemum. Maskiner:

1 jordfræser, eget elektricitets værk med 2 maskiner, 2 motorsprøjter og en Vindmølle. Produkterne afsættes dels på Torvet i København, til Norge og til Sverige.

Gartneriet har deltaget i nordiske udstillinger og i alle de københavnske have udstillinger. Der blev udstillet, krysantemum og drevne frugter. Fra disse udstillinger har Svend Bruun hjemført værdifulde ærespræmier og medaljer. Svend Bruun har taget meget flittigt del i offentlig virksomhed og organisationsarbejde, og har der igennem været sine kolleger en god mand.

Det kan nævnes at han har været i mange bestyrelser for gartneri, landbrug, det kongelige danske havebrugsselskab, præsident for fællesrådet for gartneri og havebrug, medlem af landbrugsministeriets markedsudvalg, censor ved landbohøjskolen, og meget mere.

Svend Bruun fik den 22 august 1921 ridderkors, og var bærer af Vasaordnens ridderkors.

Svend Bruun har også skrevet bøger og artikler i snarstags alle fagblade. Sidste tiltag var frugtplantagen "Lagesminde" ved Kettevej.

Kilde: Gartnertidende 1932 side 345.

Vestvolden.

Et (heldigvis) ubenyttet forsvarsanlæg.

Krigen i 1864 tabte Danmark til Tyskland med det til følge, at vi mistede sønderjylland fra Dannevirke til Kongeåen. Andre europæiske lande led samme skæbne, og vel vidende at det kunne hænde igen blev den danske neutralitets politik indledt med at erkende de gamle volde omkring København for ubrugelige, set ud fra et militært synspunkt.

Derfor blev det danske militær nødt til at finde en afløser for de gamle volde, og den løsning blev det bygningsværk, der senere blev kendt under navnet "Københavns Landbefæstning"

Det vi i dag kender som Vestvolden, er således kun en del deraf, og det er denne del der nu vil blive renoveret og istandsat så det kan præsentere sig i forbindelse med kulturby 96.

Projekt "Vestvolden" i Rødovre kommune er et kommunalt arbejdsstrænings projekt, hvor kon-tanthjælpsmodtagere har mulighed for at prøve kræfter på arbejdsmarkedet.

Et krudtmagasin fra 1904 er færdigrestaureret og man er igang med at genopføre et artilleri-magasin, en træbygning på cirka 290 m² på resterne af det originale fundament.

I Anledning af Kulturby '96 vil man dels opføre en kopi af den del af volden i skala 1:10 dels genetablere en arbejdsplads med kopier af originale arbejdsredskaber.

Om muligt vil der også kunne tilbydes forplejning på stedet i form af nogle retter, som da-tidens fortarbejdere spiste efter en hård og hektisk arbejdsdag for en ringe timeløn.

Kilde: Journalen nr.4 1995.